

Мороз Анна Леонідівна

4 курс, факультет соціології і права,
НТУУ «КП»

Науковий керівник:

Коломієць Т. В., к.ф.н., доцент кафедри
соціології ФСП НТУУ «КП»

Проблема абортів: вбивство чи репродуктивний вибір?

Чи велике число 250 тисяч? Чи багато це – 250 тисяч вбивств за рік? Це неосяжне число – це кількість офіційних абортів в Україні на рік. Спеціалісти відмічають стрімкий ріст кількості перерваних вагітностей за роки незалежності країни, і вказують, що Україна увійшла в п'ятірку країн-лідерів за кількістю абортів.

Разом з тим, за останні десять років захисники репродуктивних прав жінки стикнулись з серйозним парадоксом: не дивлячись на велику кількість протестів проти абортів, незліченність звернень до суду і практику терористичних актів в абортаріях, кількість абортів не знижується, а навіть навпаки. За всю історію поняття «аборт» існувало тільки дві сторони: прихильники та противники, немає людей, які залишаються байдужими.

Головою зброєю противників абортів є «образ ембріона». Річ в тому, що ембріон як символ беззахисності грає роль як в культурному, так і в політичному житті суспільства. «Образ ембріона» в розумінні противників абортів виступає своєрідним індикатором справжніх християнських патріархальних цінностей, високого ступеня моральності. Яскравим прикладом є випуск короткометражного ідеологічно заангажованого фільму «Німий крик». Автор якого перейшов зі сторони прихильників абортів на сторону руху «за життя». Цей фільм є дійсно великим кроком у довготривалій боротьбі, бо після його перегляду навіть прихильники абортів погодились, що ембріон – це окрема жива істота.

Дійсно, якщо поглиблюватись, то це маленьке життя, яке згодом може стати повноправним членом суспільства. І виходячи з цього, цілком логічним є закон про заборону та регулювання абортів. Але чи не є аборт порушенням права жінки на

самореалізацію, на розкриття свого потенціалу, на збереження здоров'я та сексуальності молодих жінок?

Відповідь на це питання дають феміністки, протестуючи проти ембріоцентризму та заборону абортів загалом. Вони наполягають на тому, що потрібно говорити не про неіснуючі життєздатності зародків, а лише про те, що деякі з них можуть на якомусь етапі бути трансплантовані. Адже, ембріон біологічно залежить від жінки, і більш того буде залежати від неї після народження. З цього випливає, що моральним обов'язком жінки є піклування про нього, а тобто моральним правом є вибір: чи залишати його. Адже, жінка прагне реалізувати себе в суспільстві та зробити вклад в нього на рівні з чоловіками. Але іноді репродуктивна роль, яка не може контролюватись, заважає жінці досягти бажаного.

Це дійсно болюче і актуальне питання для нашого суспільства піднімає Розалінд Печески у своїй роботі «Аборт та вибір жінки: держава сексуальність та репродуктивний вибір», де вона описує проблему абортів з феміністичної точки зору, зазначаючи, що аборт є репродуктивним правом жінки. Авторка також підтримує ще одне важливе положення даної праці: аборт - це ядро значно масштабнішої ідеологічної боротьби, що зачіпає самі поняття сім'ї, держави, материнства, сексуальності молодих жінок та прав жінок взагалі.

На мою думку, пройшли вже часи, коли жінка була інструментом для реалізації репродуктивних функцій, виховання та піклування. Сучасний світ дає безліч можливостей для реалізації та задоволення своїх потреб (фізичних, моральних, статусних). Тобто на даному етапі жінка має право планувати власне життя, робити усвідомлений вибір: побудувати кар'єру або виховати дітей, або навіть об'єднати ці дві позиції. Таким чином, аборт стає невід'ємною частиною цього вибору, тобто логічним є те, що заборона абортів – це утиск прав жінки на самореалізацію.

Це дві сторони однієї медалі. Ці складні соціальні процеси не лежать на поверхні: адже набагато легше звинувачувати молодих жінок у використанні «абортів як методу контрацепції» або фемінізм (і аборт як найбільш значимий його символ) - у підриві підвалин сім'ї, прав жінки та аморальності соціуму в цілому,

аніж розглядати аборт як реалізацію права на вибір проекту власного життя, не завжди пов'язаного з виконанням репродуктивної функції.

Аборт – це дійсно проблема як кожної жінки, так і усього суспільства загалом. І скільки не тривала б ця боротьба серед прихильників та противників абортів, вона ніколи не закінчиться.